

VIDICI

IZ GOVORA KARDINALA SUENENSA SVEĆENICIMA U KANADI

U ožujku ove godine održana je svećenička Konferencija svećenika Zapadne Kanade u gradu Regina-i.

Bilo je prisutno 320 svećenika. Među glavnim govornicima bio je i belgijski kardinal Suenens. Održao je dva govora. Jedan svećenicima i vjernicima. Bilo je prisutno oko 2.000 ljudi. Drugi govor održao je samo svećenicima.

U svome govoru na generalnome sastanku naglasio je, da se Crkva mora suočiti sa svojom temeljnom obnovom i to vjerom i puzdanjem u prisutnost i pomoć Duha Svetoga. Naglasio je, da ima apsolutnih vrednota koje se ne mogu mijenjati, dok ima drugih stvari koje su relativne i treba ih mijenjati.

U svome govoru svećenicima kardinal je osobito istaknuo da svećenik prije svega mora biti Čovjek Božji i kao takav graditelj Apostolske zajednice.

»Svaki svećenik mora biti dvije stvari: prije svega **Čovjek Božji** i drugo on mora biti Graditelj Zajednice, Apostolske Zajednice.

Ovdje nije pitanje teologije ili filozofije, nije pitanje teološke ili filozofske naobrazbe nego radije pitanje osobnog susreta s Bogom preko vjere. Prije negoli možemo raspravljati bilo koje pitanje svećeništva, moramo govoriti o vjeri. Svećenik mora biti **čovjek vjere** i radi toga čovjek molitve »Molite neprestano«. Ovo »uvijek« ne znači da se mora klecati na koljenima, nego radije da je čovjek siguran da je svaki čas njegova života u dodiru s Bogom. Svećenik mora biti otvoren svijetlu Duha Svetoga.

Primjer Blažene Djevice Marije stoji pred Crkvom kao primjer otvorenosti Duhu. Stoga je veza s Blaženom Djevicom najbolji put za svećenika da bude otvoren Duhu Svetom. Da molitveni život svećenika živi vezu s Bogom mora hraniti, osobito hraniti **čitanjem Svetoga Pisma** životima Svetaca i ostalim teološkim spisima. U crkvenom čitanju moramo biti svijesni da Božanska Objava nije samo skup rečenica, nego je prvenstveno Bog, ljubljani Bog koji daje samoga sebe, koji nam objavljuje samoga sebe da nam dade život »Riječi su moje duh i život«.

Da svećenik bude Čovjek Božji, mora sebe poistovjetiti s Kristom. On mora ne samo ljubiti Krista, nego on mora naučiti da stvari gleda očima Kristovim.

Svećenik kao čovjek Božji koordinator je različitih darova Duha Svetoga u Zajednici. Zato on mora naučiti prosuđivati te darove ili karizme. Svećenik ne smije biti određen kao netko koji je izvan Zajednice ili Kršćanske Zajednice. Njega treba uvijek promatrati kao dio svećeničke zajednice-Presbyterium. U Zajednici, svećenik mora uvijek govoriti i raditi kao svećenik. Njemu nije potrebno do govori kao socijalni radnik ili liječnik. On mora govoriti kao svećenik. Za ovo mu nije potrebno govorništvo. Sve što mu je potrebno jest da njegova riječ mora odrazivati u svoj jednostavnosti riječ i duh Evandjelja.

Svećenici ne smiju biti malodušni zbog poteškoće dužnosti da propovijedaju Evandelje. Svijet nije nikada bio spreman primiti poruku Kristovu. Zadaća može biti teška. Ali nije nemoguća. S druge strane, možda svijet nije nikada bio tako spreman primiti Evandelje kao svijet u kojemu mi živimo. Ali da ovo uvidimo moramo se sjetiti da Krist nije odgovor znanstvenim problemima. Or je radije odgovor najvažnijim pitanjima ljudskog života, kao što je pitanje Tko sam ja? Zašto sam na svijetu?

Moramo se sjećati da smo mi apostolska zajednica da možemo dati bitne odgovore bitnim životnim pitanjima. Dok moramo biti svjesni materijalnih potreba, dok se moramo žrtvovati za siromašne i za žrtve socijalne nepravde, mi se moramo sjećati da Crkva nije Crveni Križ ili socijalna zaštita.

Specifična dužnost Aposolske Zajednice je: svijetu donositi riječi života.«

Veoma veliko zanimanje za dolazak belgijskog kardinala Suenensa bilo je u ovim predjelima Kanade. O tome su prije i poslije njegova dolaska pisale kanadske novine.

Fra Bone Prcela, Vancouver, Kanada

SLIKAR NAIVAC OSAMNAESTOG STOLJEĆA

Našoj široj javnosti vrlo je malo poznat Filippo Naldi slikar koji je radio na terenu srednje Dalmacije između 1759. i 1777. god. Pronašao sam njegovih pet slika u franj. samostanu u Imotskom, u franjevačkom samostanu u Zaostrugu 9 slika. U selima: Slivnu kod Imotskog 1, Zaostrugu 1, Katunima 1, Zavojanima 2, Klenku 1, Dusini 1.

Njegove slike raznih su veličina. Kreću se od 2,30 X 3,50 m do 1,50 X 0,80 m. Sve su rađene na platnu osim one na zaostruškome groblju koja je na drvu.

Naldijeve slike možemo svrstati u tri kategorije: Jedne su dobre. Mogu slobodno ići po vrijednosti u kategoriju domaćih dubrovačkih slikara. Druge su dobro zamišljenje, ali u bojama nedovršene. Treće su odveć naivne i u obradi i u kompoziciji.

Veće slike radio je Naldi za crkve. One manjeg opsega radio je uglavnom za blagovaonice franjevačkih samostana u Imotskom i u Zaostrugu.

Na velikim slikama obradio je slikar čitave skupine. Skoro na svakoj je prikazao u centru krunjenje Majke Božje od Presv. Trojstva. Oko ovog glavnog motiva nižu se skupine njegovih omiljenih svetaca i svetica. Svuda su skoro isti. Na svakoj su slici lica rađena po istom kalupu. Način njegove obrade i rukovanja s bojama ne razlikuju se puno. To je razlog da Naldijeve slike nije teško prepoznati, iako se nije potpisao nego na dvije: na onoj u Katunima i u Slivnu. Tu je stavio i godinu rada. Za slike, koje je radio za samostan u Imotskom, godina je poznata iz samostanskog ljetopisa.

Na platnima u Katunima i Dusini slikar Naldi istakao se je kao slikar naivac. Čitava kompozicija u Katunima smišljena je tako kako će bolje uzbuditi maštu promatrača. Skupina uskrsnuća mrtvih, pakla, anđela koji naviještaju Sud Božji, postavljene